

ISSN 2075-2970

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

**ТИПОЛОГІЯ МОВНИХ ЗНАЧЕНЬ
У ДІАХРОНІЧНОМУ ТА ЗІСТАВНОМУ
АСПЕКТАХ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 35-36

ВІННИЦЯ

**ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

***ТИПОЛОГІЯ МОВНИХ ЗНАЧЕНЬ
У ДІАХРОНІЧНОМУ
ТА ЗІСТАВНОМУ АСПЕКТАХ***

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Видається з 1998 року

ВИПУСК 35–36

Вінниця 2018

ISSN-print 2075-2970

ISSN-online 2617-2011

УДК 801. 55:807 + 801. 561. 1 : 807

Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах : зб. наук. праць / Л. Я. Гнатюк (голов. ред.). Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2018. Вип. 35–36. 104 с.

У збірнику висвітлено актуальні проблеми діахронічної та зіставної лінгвістики.
Для широкого кола науковців, викладачів і студентів філологічних спеціальностей.

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 22588-12488ПР від 14.03.2017.

Збірник включено до Переліку наукових фахових видань України відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 1714 від 28.12.2017 року.

Редакційна колегія :

Гнатюк Л. Я., д-р філол. наук, Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна (головний редактор); **Оленяк М. Я.**, канд. філол. наук, доц., Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна (заступник головного редактора); **Залужна О. О.**, канд. філол. наук, Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна (виконавчий редактор); **Білецька О. В.**, канд. філол. наук, Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна; **Вінтонів М. О.**, д-р філол. наук, проф., Київський університет імені Бориса Грінченка, Україна; **Гошилик Н. С.**, канд. філол. наук, доц., Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Україна; **Данцл Л. С.**, канд. філол. наук, доц. Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна; **Загнітко А. П.**, д-р філол. наук, проф., член-кореспондент НАН України, Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна; **Іліаді О. І.**, д-р філол. наук, проф., Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, Україна; **Калініченко В. І.**, канд. філол. наук, Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна; **Капранов О.**, PhD, Університет прикладних наук Західної Норвегії, Берген, Норвегія; **Кришталь С. М.**, канд. філол. наук, доц. Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна; **Лукаш Г. П.**, д-р філол. наук, проф., Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна; **Мізін К. І.**, д-р філол. наук, проф., ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди", Україна; **Наварро Хосе Антоніо Алонсо**, PhD, Університет Дель-Норте, Асунсьйон, Парагвай; **Ніколаєва Л.**, PhD, Маджан коледж, Маскат, Оман; **Проценко І. Ю.**, PhD, Університет Дель-Норте, Асунсьйон, Парагвай; **Ситенко О. О.**, канд. філол. наук, доц. Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна; **Тараненко Л. І.**, д-р філол. наук, доц., Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Україна; **Терехова С. І.**, д-р філол. наук, проф., Київський національний лінгвістичний університет, Україна; **Чоботар О. В.**, канд. філол. наук, доц. Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна; **Запущляк І. М.**, ст. викл. Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна (технічний редактор); **Ігнатенко Д. Є.**, ст. викл. Донецький національний університет імені Василя Стуса, Україна (відповідальний секретар).

Повне або часткове передрукування матеріалів, виданих у збірнику «Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах», допускається лише з письмового дозволу редакції.

Під час передрукування матеріалів посилання на збірник «Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах» є обов'язковим.

Друкується за ухвалою Вченої ради Донецького національного університету імені Василя Стуса (протокол № 8 від 01.03.2019 року).

Адреса редакції:

Донецький національний університет імені Василя Стуса,
факультет іноземних мов,
вул. 600-річчя, 21
21021 Вінниця / Україна
тел.: +38 063-477 76 20
e-mail: zbirnyk.typolohiya2015@gmail.com, офіційний сайт <https://typology.com.ua>

**VASYL' STUS DONETSK NATIONAL UNIVERSITY
FACULTY OF FOREIGN LANGUAGES**

***TYOLOGY OF LANGUAGE MEANINGS
IN DIACHRONIC
AND CONTRASTIVE ASPECTS***

Scholarly Journal

The Journal has been issued since 1999

ISSUE 35–36

Vinnytsia 2018

ISSN-print 2075-2970

ISSN-online 2617-2011

UDK 801. 55:807 + 801. 561. 1 : 807

Typology of Language Meanings in Diachronic and Contrastive Aspects : collection of scientific papers / L. Ya. Hnatiuk (Editor-in-Chief). Vinnytsia : Vasyl' Stus Donetsk National University, 2018. Issue. 35–36. 104 p.

This volume includes papers on current issues of diachronic and contrastive linguistics.

For a wide readership of scholars, lecturers and students of philology.

Certificate of state registration of the print media: series KB № 22588-12488ПП of 14.03.2017.

The journal “Typology of Language Meanings in Diachronic and Contrastive Aspects” is included to the List of professional publications of Ukraine according to the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine № 1714 as of 28.12.2017.

Редакційна колегія :

Hnatiuk L. Ya., Doctor of Philology, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine (Editor-in-Chief); **Oleniak M. Ya.**, PhD, Associate Professor, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine (Associate Editor); **Zaluzhna O. A.**, PhD, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine (Executive Editor); **Biletska O. V.**, PhD, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine; **Vintoniv M. O.**, Doctor of Philology, Professor, Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine; **Goshlyk N. S.**, PhD, Associate Professor, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University, Ivano-Frankivsk, Ukraine; **Dantsl L. S.**, PhD, Associate Professor, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine; **Zahnitko A. P.**, Doctor of Philology, Professor, corresponding member of NAS of Ukraine, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine; **Iliadi O. I.**, Doctor of Philology, Professor, Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University, Kropyvnytskyi, Ukraine; **Kalinichenko V. I.**, PhD, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine; **Kapranov O.**, PhD, Western Norway University of Applied Sciences, Bergen, Norway; **Krishtal S. M.**, PhD, Associate Professor, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine; **Lukash H. P.**, Doctor of Philology, Professor, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine; **Mizin K. I.**, Doctor of Philology, Professor, Pereiaslav-Khmelnytsky Hryhoriy Skovoroda State Pedagogical University, Pereiaslav-Khmelnytskyi, Ukraine; **José Antonio Alonso Navarro**, PhD, Universidade Del Norte, Asuncion, Paraguay; **Nikolayeva L.**, PhD, Majan University College, Muscat, Oman; **Protsenko I. Ю.**, PhD, Universidade Del Norte, Asuncion, Paraguay; **Sytenko O. O.**, PhD, Associate Professor, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine; **Taranenko L. I.**, Doctor of Philology, Associate Professor, National Technical University of Ukraine “Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”, Kyiv, Ukraine; **Terekhova S. I.**, Doctor of Philology, Professor, Kyiv National Linguistic University, Kyiv, Ukraine; **Chobotar O. V.**, PhD, Associate Professor, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine; **Zapukhlyak I. M.**, Senior Lecturer, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine (Technical Editor); **Ihnatenko D. Ye.**, Senior Lecturer, Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine (Executive Secretary).

Full or partial reprint of materials published in the journal “Typology of Language Meanings in Diachronic and Contrastive Aspects” is allowed only with the written permit of the publisher.

In a case of reprint, reference to “Typology of Language Meanings in Diachronic and Contrastive Aspects” is required.

Published by the decision of Academic Council of Vasyl' Stus Donetsk National University, (protocol № 8 of 01.03.2019).

Contacts:

Vasyl' Stus Donetsk National University

Faculty of Foreign Languages

vul. 600-richya, 21

21021 Vinnytsya / Ukraine

e-mail: zbirnyk.typolohiya2015@gmail.com, website <https://typology.com.ua>

ЗМІСТ

МОВНІ ОДИНИЦІ ТА КАТЕГОРІЇ У ТИПОЛОГІЧНОМУ Й ЗІСТАВНОМУ АСПЕКТАХ

<i>Григошкіна Я. В., Подолян В. С.</i> Переклад ергонімів роману Дж. К. Ролінг «Гаррі Поттер і філософський камінь» українською та російською мовами: порівняльний аспект.....	7
<i>Залужна О. О.</i> Посесивна семантика в привативних дієсловах (на матеріалі англійської та української мов)	15
<i>Запужляк І. М.</i> Функційно-стилістичні особливості вживання фразеологізмів у сучасній англійській та українській мовах.....	25
<i>Ситенко О. О.</i> Особливості емоційно забарвленої лексики на матеріалі роману Діани Сеттерфільд «Тринадцята казка».....	34
<i>Соколова В. М.</i> Каузативні конструкції із семантичною ознакою емоційного стану в англійській та українській мовах.....	41

СЕМАНТИЧНІ Й ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРАГМАТИЧНІ КАТЕГОРІЇ СЛОВА, ВИСЛОВЛЮВАННЯ Й ТЕКСТУ

<i>Боднар О. В.</i> Антропоморфні метафори у англомовних текстах інформаційно-публіцистичного жанру	52
<i>Джеріх О. С.</i> «Концепт» у сучасній когнітивній лінгвістиці та лінгвокультурології: поняття та структура	61
<i>Іванілова В. О.</i> Реалії в художньому тексті: перекласти не можна опустити	70
<i>Ізмалкова А. В.</i> Мовні засоби вираження тактики «акцентування уваги на потребах покупця» в рекламному дискурсі.....	81
<i>Компанець Т. М.</i> Вербальні засоби втілення природничого фрагменту античної картини світу.....	91
НАШІ АВТОРИ	101

CONTENTS

LANGUAGE UNITS AND CATEGORIES IN THE TYPOLOGICAL AND CONTRASTIVE ASPECTS

<i>Hryhoshkina Ia.V., Podolian V. S.</i> Translation of Ergonyms from the Novel “Harry Potter and the Philosopher’s Stone” into Ukrainian and Russian: the Comparative Aspect.....	7
<i>Zaluzhna O. O.</i> On the Possessive Semantics in Privative Verbs (the Evidence from English and Ukrainian)	15
<i>Zapukhlyak I. M.</i> Functional-stylistic Peculiarities of Usage of Idioms in Contemporary English and Ukrainian Languages.....	25
<i>Sytenko O. O.</i> Peculiarities of emotionally coloured lexemes on the material of Diane Setterfield’s novel “The Thirteenth Tale”	34
<i>Sokolova V. M.</i> Causative Constructions with the Semantic Meaning of Emotional State in the English and the Ukrainian Languages.....	41

SEMANTIC, FUNCTIONAL AND PRAGMATIC CATEGORIES OF THE WORD, UTTERANCE AND TEXT

<i>Bodnar O. V.</i> Anthropomorphic Metaphors in English Texts of the Informational and Journalistic Genre	52
<i>Dzherikh O. S.</i> “Concept” in Modern Cognitive Linguistics and Lingvocultural Stud- ies: Definition and Structure	61
<i>Ivanilova V. O.</i> Realias in literary text: to translate or not to translate	70
<i>Izmalkova A. V.</i> Language Means to Express the Communicative Tactic of “Focusing on Purchaser’s Needs” in Advertising Discourse.....	81
<i>Kompanets T. M.</i> Verbal Means of Natural Fragment Implementation of Ancient World-view	91
CONTRIBUTING AUTHORS	101